

Principles, criteria and indicators AF label

Annex to action C9

FARM LIFE
Farming the future. LIFE17-CCA NL 000093

LIFE Project Number LIFE17-CCA NL 000093

LIFE Project acronym: FARM LIFE

Data Project

Project location:	Netherlands and Belgium
Project start date:	01/09/2018
Project end date:	31/08/2023 Extension date: NA
Total budget:	€ 2,439,287
EU contribution:	€ 1,463,570
(%) of eligible costs:	60%

Data Beneficiary

Name Beneficiary:	Van Hall Larenstein University of Applied Sciences
Contact person:	Euridice Leyequien
Postal address:	Larensteinselaan 26-A, 6882 CT Velp
Telephone:	+31 636562213
E-mail:	euridice.leyequienabarca@hvhl.nl
Project Website:	https://www.farm-life.eu/

Report information

Name	Principles, criteria and indicators AF label
Related action	C9
Produced by	FSG, Marco Bijl
Original delivery time	Dec 2022
Actual delivery time	Dec 2022
Version number	1

Contents

PRINCIPES & CRITERIA AF LABEL	4
Introdactie en doel	4
Ontwikkelingen tot nu toe (April 2023)	4
De 10 Gouden principes.	5
Principes, criteria en indicatoren	6
Sterrensysteem (5 'sterren' beoordelingen)	8
Wie bezit en onderhoudt de standaard?	9
Taken van de standaardbeheerder (FSG).	9
Juridische structuur van de standaard.....	9
Procedure om het label te verkrijgen.	9
Documenten en tools te ontwikkelen, en te onderhouden, voor het label zelf.	10

------(this document is in Dutch)-----

English summary.

This document explains the goals of the label system (for landowners, for AF landmanagement). It explains the 10 golden rules, or the basic 10 principles of the label. It will then introduces the standard: the principles, the criteria (explanation what we mean) + indicators. The last ones are the real document or other proofs we like to see in the field. The label uses a star system where 1 start means that you just started with AF and 5 stars means you are a well established AF practitioner. The star system is linked to a point system during the evaluation against the indicators. The last sections of the report explains the organization behind the label. Who owns it, how is it managed, how can you apply etc.

Principes & criteria AF label

Introductie en doel

Gedurende het FarmLife project werd er een Agroforestry label ontwikkeld. Het doel hiervan is landeigenaren iets aan te bieden dat hun kan onderscheiden. Agroforestry (AF), traditioneel gezien, valt nergens onder. Dat klopt ook, want AF staat voor een integrale aanpak. Het gaat om akkerbouw, veeteelt, bosbouw, natuurbescherming etc. Wereldwijd is ook geen certificatie of label systeem die AF ondersteunt. Bijna alle certificatie systemen, zoals FSC en PEFC bijvoorbeeld, richten zich op een specifieke sector. In hun geval op bos. Bio labels gaan dan weer meer over landbouw terwijl er ook allerlei labels zijn voor natuurbescherming. AF is overkoepelend.

Evengoed is het geen geringe inspanning die landeigenaren moeten doen om over te schakelen naar AF. Een inspanning die op de lange termijn ook betaald moet kunnen worden en blijven. Dus moeten we werken aan verdienmodellen, profilering en handige en bruikbare marketingtools. Een label is daarbij een handige tool. Het is zeker waar dat er al veel labels zijn, op elk product zit er tegenwoordig wel één of meer. Maar voor AF is er nog niets, en we kunnen er ook echt een mooie boodschap aan hangen. We denken dat er ruimte is voor dit label en dat het landeigenaren kan helpen zich te onderscheiden.

Label voor Product of voor landgebruik?

In principe staat dit label voor 'goed landgebruik'. Of beter; 'landgebruik in de vorm van Agroforestry'. Het zegt dus niets over de kwaliteit van het product dat er van dit land komt. Het label kan op de website en andere social media van de landeigenaar worden gebruikt. Het label staat de toepassing van AF op dit specifieke bedrijf. Natuurlijk kan een landeigenaar het label ook op zijn producten zetten. Maar het kan net zo goed ook gebruikt worden om de boerderijwinkel of de B&B te promoten.

Het verschil tussen een label en een certificatie systeem.

Dit label zal een kruising zijn tussen beide. Enkel een simpel logo zonder verdere achtergrond, waardering en controle is nutteloos. Dan kan en zal iedereen dat gebruiken en heeft het geen enkele waarde. Een volledig certificatiesysteem zal het ook niet worden. Dat werkt met een drie traps structuur van: 1) een overkoepelende 'standaard' bewaker (eigenaar van de standaard), 2) een onafhankelijke organisatie die de standaard bewaker controleert en 3) commerciële bedrijven die de controles doen in het veld en zijn geaccrediteerd door de standaard bewaker. Het hele proces is kostbaar, en klanten zullen daar ook voor moeten betalen. We zullen een middenweg moeten vinden.

Ontwikkelingen tot nu toe (April 2023)

De samenwerkende landeigenaren binnen Farmlife zijn het eens geworden over 10 belangrijke principes. Regels waarlangs zij zelf zouden willen samenwerken, en waar tevens een 'label' aan moet voldoen. Het gaat om 10 principes die we de **gouden** regels noemen.

De 10 Gouden principes.

Gouden regels (principes)	Wat bedoelen we daarmee
1. Installeer een agroforestry systeem.	De combinatie van landbouw en bomen op dezelfde locatie. De mate van intensiteit doet er niet toe. Zeer intensieve systemen zoals permacultuur en voedselbos kunnen deelnemen, evenals laag intensieve systemen zoals pastoraal (dieren onder solitaire bomen). Boseigenaren kunnen zich aansluiten als ze ermee instemmen hun bos in ieder geval gedeeltelijk om te zetten in een agroforestry-systeem of voedselbos. Op die manier kunnen populierenweides en plantages ook meedoen.
2. Streven naar grondverbetering	Met als doel het minimaliseren van kunstmest, bestrijdingsmiddelen, niet ploegen, verhoging organische stof, regeneratieve landbouw of biologisch kan een doel zijn.
3. Streven naar groei van de biodiversiteit.	Grondeigenaren kunnen aantonen dat praktische acties en een monitoringsysteem aanwezig zijn om de toename aan te tonen.
4. Streven naar economische voordelen.	Economisch voordeel dat wordt gebruikt om alle kosten te dekken en een langdurige houdbaarheid van het systeem te garanderen. Landeigenaren kunnen bewijzen dat, dankzij de geïnstalleerde agroforestry-systemen, hun economische voordeel is toegenomen.
5. Streven naar sociale of culturele voordelen.	Landeigenaren kunnen bewijzen dat er in het algemeen meer arbeid nodig is als gevolg van het gebruikte agroforestry-model, en zo bijdragen aan het werkloosheidsprobleem in het algemeen. Landeigenaren laten ook zien met MVO principes bezig te zijn.
6. Co2 vastlegging.	Landeigenaren moeten laten zien, en monitoren, wat ze doen om zich aan te passen aan klimaatverandering en concrete Co2 vastlegging, maar OOK om de oorzaken van klimaatverandering te verminderen.
7. Je stelt je op als voorbeeld.	Grondeigenaren spreken af om een actief schema te hebben van 'open dagen', excursies en schoolbezoeken. En landeigenaren zijn bereid om andere boeren te helpen om over te schakelen op agroforestry. Dit door deel te nemen aan trainingen, evenementen, presentaties etc. Dit kan ook als verdienmodel werken (dat is prima!). Bereidheid om kennis te delen is cruciaal.
8. Werk samen met onderwijs- of onderzoeksinstellingen.	Om studenten en onderzoekers de kans te geven meer te leren over agroforestry. Elk afzonderlijk document dat als zodanig wordt geproduceerd, wordt gedeeld in het netwerk (zie hieronder).
9. Samen werken in een speciaal netwerk.	Een onderdeel van dit labelsysteem is een 'netwerk' waar de gecertificeerde landeigenaren kunnen samenwerken (op alle mogelijke vlakken). Landeigenaren moeten ermee instemmen om zich bij het netwerk aan te sluiten, samen te werken en informatie uit te wisselen.
10. Deel de verantwoordelijkheid van het netwerk en het labelsysteem.	<i>Aanpassen van de regels en zelfbesturing.</i> Een beperkte groep landeigenaren die zelf ook deelnemen aan het labelsysteem zullen gedeeld stemrecht hebben met betrekking tot het wijzigen van deze 10 gouden regels en het systeem op zich. Tenminste 1 keer per jaar komen deze bij elkaar om het systeem te bespreken.

Principes, criteria en indicatoren

De **gouden** regels worden dan, net als elke andere standaard, vertaald naar **criteria en indicatoren**.

De opzet in het algemeen

Gouden regel (principes)	Criteria	Indicator
Basis regels (algemeen)	Waar moet je aan voldoen, de uitleg.	Bewijzen. Wat lever je aan of wat bereik je (meetbaar).

Hieronder de totale opzet voor het label systeem. Het punten systeem in de laatste kolom is onder de tabel verder uitgelegd.

Gouden regels (principes)	Criteria	Indicator	Maximaal aantal punten bij beoordeling
1. Installeer een agroforestry systeem.	De combinatie van landbouw en bomen op dezelfde locatie. De mate van intensiteit doet er niet toe. Zeer intensieve systemen zoals permacultuur en voedselbos kunnen deelnemen, evenals laag intensieve systemen zoals pastoraal (dieren onder solitaire bomen). Bouseigenaren kunnen zich aansluiten als ze ermee instemmen hun bos in ieder geval gedeeltelijk om te zetten in een agroforestry-systeem of voedselbos. Op die manier kunnen populierenweides en plantages ook meedoen.	<ul style="list-style-type: none"> • Overleggen definitieve agroforestryplan. • Overleggen of uitleg praktische maatregelen in het veld om basisprincipes te controleren. • Overleggen kaart van het plan, of al gerealiseerde AF. • Overleggen lijst met soorten en aantallen die zijn gebruikt. 	15
2. Streven naar grondverbetering	Met als doel het minimaliseren van kunstmest, bestrijdingsmiddelen, niet ploegen, verhoging organische stof, regeneratieve landbouw of biologisch kan een doel zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitleg huidige en voorziene grondbewerking. Aantonen verbeterpunten met tijdspad. • Overleggen grond analyse rapport. • Overleggen eventuele bestaande (biologische of andere) certificaten. 	15
3. Streven naar groei van de biodiversiteit.	Grondeigenaren kunnen aantonen dat praktische acties en een monitoringsysteem aanwezig zijn om de toename aan te tonen.	<ul style="list-style-type: none"> • Toon actie ondernomen om de biodiversiteit te verhogen + monitoringsysteem. • Toon praktische maatregelen hoe hierop te 	15

		controleren.	
4. Streven naar economische voordelen.	Economisch voordeel dat wordt gebruikt om alle kosten te dekken en een langdurige houdbaarheid van het systeem te garanderen. Landeigenaren kunnen bewijzen dat, dankzij de geïnstalleerde agroforestry-systemen, hun economische voordeel is toegenomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Toon actie ondernomen om economisch voordelen te verhogen. Wat is het huidige verdienmodel en hoe zal dat nog verbeteren in de toekomst? 	15
5. Streven naar sociale of culturele voordelen.	Landeigenaren kunnen bewijzen dat er in het algemeen meer arbeid nodig is als gevolg van het gebruikte agroforestry-model, en zo bijdragen aan het werkloosheidsprobleem in het algemeen. Landeigenaren laten ook zien met MVO principes bezig te zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Toon actie ondernomen ten behoeve van sociale en culturele baten. • Bijvoorbeeld het werken met alternatieve bedrijven, vrijwilligers, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt etc. • Of het beschermen of in acht nemen van culturele aspecten. • Eventueel uitleg andere MVO activiteiten die zijn ondernomen. 	10
6. Co2 vastlegging.	Landeigenaren moeten laten zien, en monitoren, wat ze doen om zich aan te passen aan klimaatverandering en concrete Co2 vastlegging, maar OOK om de oorzaken van klimaatverandering te verminderen.	<ul style="list-style-type: none"> • Toon aan hoe Co2 vastlegging is en zal worden gemeten. • Leg uit hoe een hogere vastlegging in de toekomst zal worden verzekerd. • Toon actie ondernomen om zich aan te passen aan klimaatverandering. Dat kunnen praktische maatregelen i het veld zijn zoals verbeterd waterbeheer etc. 	10
7. Je stelt je op als voorbeeld.	Grondeigenaren spreken af om een actief schema te hebben van 'open dagen', excursies en schoolbezoeken. En landeigenaren zijn bereid om andere boeren te helpen om over te schakelen op agroforestry. Dit door deel te nemen aan trainingen, evenementen, presentaties etc. Dit kan ook als verdienmodel werken (dat is prima!). Bereidheid om kennis te delen is cruciaal.	<ul style="list-style-type: none"> • Lijst van het aantal evenementen dat is georganiseerd of waaraan is deelgenomen. Rapporteer elk jaar in een klein rapport met uitleg per evenement. 	5
8. Werk samen met onderwijs- of onderzoeksinstellingen.	Om studenten en onderzoekers de kans te geven meer te leren over agroforestry. Elk afzonderlijk document dat als zodanig wordt geproduceerd, wordt gedeeld in het netwerk (zie hieronder).	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met onderwijs- of onderzoeksinstellingen uitleggen. • Elk jaar verslag in klein rapport. 	5

9. Samen werken in een speciaal netwerk.	Een onderdeel van dit labelsysteem is een 'netwerk' waar de landeigenaren kunnen samenwerken (op alle mogelijke vlakken). Landeigenaren moeten ermee instemmen om zich bij het netwerk aan te sluiten, samen te werken en informatie uit te wisselen.	<ul style="list-style-type: none"> • Word officieel lid van één of meer netwerken en laat zien/leg uit. • Promoot het netwerk op website enz. • Deelnemen aan reguliere netwerkmanagementbijeenkomsten (let uit welke) 	5
10. Deel de verantwoordelijkheid van het netwerk en het labelsysteem.	<i>Aanpassen van de regels en zelfbesturing.</i> Een groep landeigenaren die zelf ook deelnemen aan het labelsysteem zullen gedeeld stemrecht hebben met betrekking tot het wijzigen van deze 10 gouden regels en het systeem op zich. Tenminste 1 keer per jaar komen deze bij elkaar om het systeem te bespreken.	<ul style="list-style-type: none"> • Bereid om zitting te nemen in de ledenraad van het label. • Aanwezig bij de jaarlijkse vergadering omtrent het label. 	5
			100

Sterrensysteem (5 'sterren' beoordelingen)

Om het voor alle landeigenaren gemakkelijker te kunnen maken om zich aan te sluiten zal een 'ster' systeem worden gehanteerd. Als men 5 sterren behaalt, voldoe je tot in detail aan alle gouden regels. Als je 1 ster behaalt, ben je gewoon 'op weg' maar er is nog veel te doen. Het label moet dan worden gebruikt samen met het aantal sterren behaald. Natuurlijk is er gemakkelijke toegang tot de principes van de sterbeoordeling, via QR-code en website enz.

Steruitgifte is gekoppeld aan een puntensysteem. Daarbij heeft elke Gouden regel een maximaal aantal punten te verdelen. Sommige gouden regels zijn daarbij van groter belang dan anderen. Er is een totaal van 100 punten te vergeven. Vervolgens gaat de steruitgifte als volgt:

Sterren	Benodigde punten
	0-20
	21-40
	41-60
	61-80
	81-100

Wie bezit en onderhoudt de standaard?

Een label moet commercieel interessant zijn voor alle deelnemers. Zowel voor de landeigenaren die het label dragen en dat als een meerwaarde zien, als voor diegene die het label bewaakt en uitgeeft.

The Forestry Service Group (FSG) als commercieel bedrijf heeft er voor gekozen om dit traject wel te willen opzetten en te bewaken. Het verdienmodel zal er uit bestaan dat FSG voor een klein bedrag deelnemers 'certificeert' met het label en jaarlijks contact onderhoud voor wat betreft voortgang en een jaarlijkse controle (opnieuw tegen een klein bedrag).

Daarnaast zal er een 'ledenraad' zijn die bestaat uit landeigenaren die het label hebben verkregen en die willen meedenken over de voortgang, wijzigingen etc. FSG zal rapporteren aan de ledenraad en advies vragen, en krijgen, wanneer nodig.

Taken van de standaardbeheerder (FSG).

- 1) Nieuwe aanvragers bespreken en beoordelen; registratieformulier controleren op compleetheid.
- 2) Veldbezoek aan de landeigenaar. Schrijven van een klein rapport met 'Verzoek Verbeter Punten' (VVP). Dit zowel voor nieuwe als bestaande landeigenaren (één bezoek per jaar).
- 3) Beoordeel de verbeteringen die zijn aangebracht door de landeigenaar (oplossen van de VVP's).
- 4) Geef het label uit voor komende jaar + logo gids (hoe het logo te gebruiken). Plus het beantwoorden van vragen hierover. Het label komt met 'sterren', of verschillende niveaus.
- 5) Controleer in het algemeen op ongeoorloofd gebruik van het logo, ook van mensen die nooit het label hebben ontvangen. Stuur een waarschuwingsbericht (standaard juridisch document).
- 6) Minstens één keer per jaar een algemene ledenraadvergadering beleggen om belangrijke zaken te bespreken (waaronder wijzigingen aan deze standaard, lidmaatschapskwesties, ongeoorloofd gebruik etc).
- 7) Beheert de website van de standaard.

Juridische structuur van de standaard.

FSG is een bedrijf en dat zal worden gebruikt als de rechtspersoon. Het label zelf, het logo en de naam, zullen op naam staan van FSG.

Procedure om het label te verkrijgen.

- Landeigenaar: Insturen registratie formulier.
 - Landeigenaar: betaling lidmaatschap voor eerste jaar en/of bezoek met rapportage.
 - FSG en Landeigenaar: Veldbezoek waar we de standaard doorlopen.
 - FSG: Rapport met 'Verzoek Verbeter Punten' (VVP).
 - Landeigenaar: feedback op de rapportage, aanvullende documenten etc.
 - FSG: Uitgifte label met sterrenniveau + logo guide.
-
- Elk jaar terugkerende procedure ter controle.

Documenten en tools te ontwikkelen, en te onderhouden, voor het label zelf.

- Informatiefolder (met info hoe gecertificeerd te worden).
- De standaard: principes, criteria, en indicatoren inclusief labelmanagementkwesities.
- Registratie formulier nieuwe landeigenaren.
- Checklists voor veldbezoek + rapportage format.
- Standaardcontracten.
- Standaard juridisch document voor ongeoorloofd gebruik van de standaard en het logo.
- Standaardfactuur te gebruiken voor het incasseren van leges.
- Logo gebruikersgids + logo + QR code.
- Website.